

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра

Фінанси, банківська справа та страхування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

В.Г. Прушківський

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВС 09 Страхові послуги

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки та управління

(назва інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Страхові послуги» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
 спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

освітня програма (спеціалізація) Фінанси і кредит.
(назва спеціалізації)

„27” серпня 2019 року - 21 с.

Розробники: Бабенко-Левада В.Г., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Фінанси, банківська справа та страхування

Протокол від „27” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри Фінанси, банківська справа та страхування

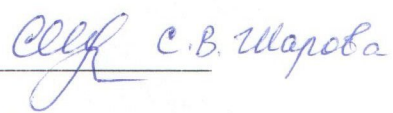
„27” 08 2019 року (підпис) (С. В. Шарова)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління

Протокол від „25” вересня 2019 року № 22

„ ” 20 року Голова (В.В. Корольков)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

„ ” 20 року Керівник групи (підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається не випусковою кафедрою

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Варіативна	
	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування</u> (Фінанси і кредит)		
Модулів – 1	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): <u>072 - Фінанси, банківська справа та страхування</u> (Фінанси і кредит)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ____ - (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		28 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		50 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 80,0% до 20,0%

для заочної форми навчання – 7,1% до 92,9%

2. Мета навчальної дисципліни

Мета:

- формування знань щодо змісту та організації роботи страховиків, забезпечення потреб юридичних осіб і громадян у страхових послугах.

Завдання:

- з'ясування необхідності і сутності страхових послуг, що надаються юридичним особам;

- засвоєння методів організації роботи страховика щодо реалізації страхових послуг; вивчення умов надання страхових послуг з основних видів особистого страхування, майнового страхування і страхування відповідальності.

Оволодіння дисципліною «Страхові послуги» дозволить майбутнім бакалаврам формувати базисні знання щодо основ, закономірностей, принципів і особливостей функціонування сучасного ринку страхових послуг.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

а) загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК02.** Здатність планувати та управляти часом. **ЗК 03**

- здатність використання інформаційних джерел та комунікаційних технологій. **ЗК 05**

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні. **ЗК06**

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК07**

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК08.**

- здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК09**

- здатність працювати у команді. **ЗК 10**

- здатність спілкуватися з представниками інших професій та груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК 11**

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК13**

б) фахові компетентності:

**Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі
вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги»**

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК 01 Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК 02 Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК03 Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК 04 Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК05 Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК06 Здатність скласти та аналізувати фінансову звітність. СК 07 Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК08 Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09 Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК10	Здатність до розробки економічного обґрунтування розвитку страхових послуг (страхової компанії) на ринку країни;
	Здатність до сформування тарифної системи страховика прийнятної до споживача страхового продукту;
	Здатність використання основних системи страхової відповідальності;
	Здатність подати і оцінити обрану стратегію зниження ризиків через страхування;
	Здатність запроваджувати страхову франшизу в страхових зобов'язаннях;
	Здатність обчислити та стягнути страхові платежі з суб'єктів господарювання;
	Здатність розподілити ризик між суб'єктами перестрахування та розрахувати власне утримання за квотною угодою перестрахування;
	Здатність запровадити методика розрахунку резерву незаробленої премії;
	Здатність обрати правильну фінансову стратегію діяльності страхової компанії через аналіз попиту на страхові продукти і методи стимулювання їх збуту.
	Здатність визначення принципів відшкодування збитку та оцінка страхової суми

	Здатність демонструвати знання та практичні навички з майнового страхування, страхування відповідальності, співстрахування та перестрахування
	Здатність аналізувати фінансовий потенціал страховика та його інвестиційну діяльність
	Здатність розуміння оподаткування страхових компаній та правил розміщення страхових резервів
	Здатність до формування збалансованого страхового портфеля, визначення тарифної політики страхової компанії

очікувані програмні результати навчання:

- показати належний рівень знань у сфері страхування (історія виникнення, терміни, поняття, категорії та законодавча база), принципів побудови системи страхування в Україні;
- вміти застосовувати класифікації за родом небезпек, за статусом страховика у практичній діяльності за видами страхових послуг;
- демонструвати розуміння ризику, імовірності його настання, його контроль, ідентифікацію та критерії його страхувальності;
- володіти знаннями та практичними навиками щодо методичних підходів до розрахунку страхової премії, нетто-ставки, калькуляції навантаження;
- розуміти функціонування організаційно-правової форми страховиків, характеристики основних типів страхових організацій, умови роботи іноземних страховиків на українському страховому ринку;
- володіти знаннями щодо здійснення державного нагляду за страховою діяльністю;
- застосовувати теоретичні знання щодо проведення ліцензійної діяльності, знання умов отримання ліцензії, скласти бізнес-план страхового підприємства;
- демонструвати володіння юридичними принципами страхування, правовими основами страхової діяльності в Україні;
-

3. Програма навчальної дисципліни «Страхові послуги»

Змістовий модуль 1. Особливості реалізації страхових послуг в Україні

Тема 1. Страхова послуга й особливості її реалізації

Сутність, основні ознаки та принципи надання страхових послуг.

Реалізація страхових послуг та її особливості.

Страхові агенти та специфіка їх роботи.

Особливості функціонування страхових брокерів в Україні.

Показники якості страхових продуктів та сервісу при реалізації страхових послуг.

Тема 2. Порядок укладання та ведення страхової угоди

Права та обов'язки суб'єктів страхових відносин.

Порядок та умови здійснення страхових виплат та страхових відшкодувань.

Вирішення суперечок та припинення дії договору страхування.

Удосконалення державного нагляду за страховою діяльністю.

Тема 3. Страхування життя та пенсій

Змішане страхування життя. Зміст змішаного страхування життя. Умови виплати страхового відшкодування. Строки та тарифи страхування. Страхування дітей. Умови страхування дітей. Суб'єкти та об'єкти страхування дітей. Розмір тарифних ставок. Страхування до вступу в шлюб. Строк страхування. Вік дитини на момент підписання договору. Умови виплати страхових сум. Страхування пенсії. Види пенсії. Страхування додаткової пенсії. Поняття ануїтету.

Тема 4. Страхування від нещасних випадків

Необхідність і значення страхового захисту громадян від нещасних випадків. Розвиток і сучасний стан страхування. Форми і види страхування. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків. Державнеособисте страхування військовослужбовців і військовозобов'язаних, призваних на збори. Суб'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Страхова сума. Страхова премія і порядок її сплати. Визначення розміру страхових сум за наслідки нещасних випадків. Одержувачі страхової суми у випадку смерті застрахованого. Відмова у виплаті страхової суми. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті. Інші види обов'язкового страхування від нещасних випадків. Добровільні види страхування від нещасних випадків та умови їх проведення. Індивідуальне страхування громадян від нещасних випадків. Страхування дітей від нещасних випадків. Страхування туристів від нещасних випадків. Інші види добровільного страхування від нещасних випадків.

Тема 5. Медичне страхування

Умови медичного страхування осіб, що від'їжджають за кордон.

Практика здійснення медичного страхування.

Концептуальні засади розвитку медичного страхування в Україні.

Оцінка медичного страхування в Харківському регіоні.

Тема 6. Страхування підприємницьких ризиків

Підприємницькі ризики та необхідність їх страхування. Страхування комерційних ризиків. Страхування фінансових ризиків. Страхування кредитних ризиків. Страхування депозитів. Страхування інвестицій.

Змістовий модуль 2. Страхові послуги за видами страхування

Тема 7. Сільськогосподарське страхування

Економічні завдання страхового захисту в сільському господарстві. Розвиток і сучасний стан страхування майна

11виробників сільськогосподарської продукції. Форми й види страхування майна сільськогосподарських підприємств.Обов'язкове страхування урожаю сільськогосподарськихкультур і багаторічних насаджень. Об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Характеристика страхових випадків. Страхове забезпечення. Визначення вартості урожаю, обчислення й порядок сплати страхових премій. Організація роботи страхової компанії щодо визначення збитків і страхового відшкодування. Визначення факту й причин загибелі (пошкодження) урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. Оцінка збитків при загибелі (пошкодженні) урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. Страхове відшкодування.Добровільне страхування урожаю сільськогосподарськихкультур і багаторічних насаджень. Страхування сільськогосподарських тварин. Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.

Тема 8. Страхування технічних ризиків

Страхування будівельного підприємця від усіх ризиків; страхування всіх монтажних ризиків; страхування будівельних машин та обладнання; страхування промислових машин і технологічного обладнання від поломок; страхування електронного обладнання; страхування від псування заморожених продуктів; страхування завершених продуктів цивільного будівництва;

О страхування ризику втрати прибутку внаслідок поломок промислових машин і технологічного обладнання.

Специфіка страхування технічних ризиків полягає у необхідності формування відповідної законодавчої бази, підготовки та перепідготовки фахівців з оцінювання наявних та потенційних ризиків, здійснювати належний контроль з боку представників страхової компанії за виробничим процесом.

Тема 9. Страхування кредитних і фінансових ризиків

Сутність та економічний зміст страхування фінансово-кредитних ризиків. Кредитні ризики та їх характеристика. Організаційні форми страхування кредитів та їх характеристика. Страхування товарних кредитів. Страхування споживчих кредитів. Страхування заставного майна. Страхування експортних кредитів. Страхування ризику непогашення кредиту. Страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту. Страхування банківських гарантій. Страхування недоотримання прибутку (доходів) та інших фінансових ризиків. Страхування за «Єдиним банківським полісом».

Тема 10. Автотранспортне страхування

Необхідність і значення страхування автотранспортних ризиків. Поняття автотранспортного страхування, його сутність. Об'єкти страхування. Розвиток системи автотранспортного страхування. Сучасний стан автотранспортного страхування. Страхування автомобілів. Характеристика об'єктів страхування. Варіанти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Страхова сума. Страховий тариф. Фактори, що впливають на розмір страхового тарифу. Страхова премія. Строк

страхування. Франшиза. Пільги страхувальникам. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Форми страхування. Суб'єкти страхування. Об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Моторне (транспортне) страхове бюро України, його функції. Права і обов'язки членів МТСБ. Міжнародна система «Зелена картка», її розвиток. Страхування вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом. Об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Визначення й порядок відшкодування збитків.

Тема 11. Морське страхування

Необхідність і особливості страхування морських ризиків. Суб'єкти страхування. Клуби взаємного морського страхування. Визначення договору морського страхування в Кодексі торговельного мореплавання. Страхування морських суден. Об'єкти страхування. Класифікація суден за категоріями ризику. Обсяг відповідальності. Варіанти страхування.

Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Страхування відповідальності власників суден: перед третіми особами, за забруднення державних територіальних вод. Обсяг відповідальності. Винятки. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Строк страхування. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Страхування вантажів, що перевозяться морським транспортом. Об'єкти страхування. Обсяг відповідальності. Варіанти страхування. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Страховий захист громадян від нещасних випадків на морському транспорті: членів судової команди, пасажирів. Форми страхування. Обсяг відповідальності. Винятки. Строк страхування. Страхова сума. Страховий тариф. Страхова премія та порядок її сплати. Визначення та виплата страхових сум. Перспективи розвитку морського страхування в Україні.

Тема 12. Авіаційне страхування

Особливості проведення авіаційного страхування. Законодавча база авіаційного страхування. Добровільні види авіаційного страхування. Страхування відповідальності обслуговування повітряного простору. Страхування відповідальності обслуговування повітряного судна. Космічне страхування. Особливості системи перестрахування авіаційних та космічних ризиків.

Тема 13. Страхування майна і відповідальності громадян

Страховий захист особистої власності громадян: необхідність, видистрахування. Страхування будівель, що належать громадянам. Порядоукладення договорів страхування будівель, що належать громадянам, визначення та сплати страхових платежів. Страхування тварин, що належать громадянам. Порядок укладення договорів страхування тварин, що належать громадянам, визначення та сплати страхових платежів. Порядок виплати страхового відшкодування. Страхування домашнього майна громадян. Порядок укладення договорів страхування домашнього майна громадян, визначення та сплати страхових платежів. Страхування засобів транспорту, що належать громадянам. Порядок укладення договорів страхування засобів транспорту, що належать громадянам, визначення і сплати страхових платежів. Поняття страхування відповідальності. Сутність, специфічний об'єкт страхування відповідальності. Порядок встановлення страхової суми, визначення збитків та їх відшкодування. Види страхування відповідальності. Суб'єкти страхування відповідальності.

Тема 14. Фінансова стратегія і планування у страхуванні.

Основні напрямки фінансової стратегії і планування у страхуванні. Формування портфеля інвестицій. Інвестиційна діяльність та формування

портфеля інвестицій страховика. Основи бізнес-планування страхової діяльності. Структура бізнес плану страховика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усь ого	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Особливості реалізації страхових послуг в Україні												
Тема 1. Страхова послуга й особливості її реалізації	6	2	1	-	-	3	7	2	2	-	-	3
Тема 2 Порядок укладання та ведення страхової угоди	6	2	1	-	-	3	3	-	-	-	-	3
Тема 3 Страхування життя та пенсій	6	2	1	-	-	3	3	-	-	-	-	3
Тема 4 Страхування від нещасних випадків	6	2	1	-	-	3	3	-	-	-	-	3
Тема 5 Медичне страхування	7	3	1	-	-	3	3	-	-	-	-	3
Тема 6 Страхування підприємницьких ризиків	7	3	1	-	-	3	3	-	-	-	-	3
Разом за змістовим модулем 1	38	14	6	-	-	18	22	2	2	-	-	18

Змістовий модуль 2. Страхові послуги за видами страхування

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7 Сільськогосподарське страхування	6	1	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 8 Страхування технічних ризиків	6	1	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 9 Страхування кредитних і фінансових ризиків	7	2	1	-	-	4	10	2	-	-	-	8
Тема 10 Автотранспортне страхування	7	2	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 11 Морське страхування	7	2	1	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 12 Авіаційне страхування	6	2	-	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 13 Страхування майна і відповідальності громадян	7	2	1			4	9	-	-	-	-	9
Тема 14 Фінансова стратегія і планування у страхуванні	6	2	-			4	9	-	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	52	14	6	-	-	32	68	2	-	-	-	66
Усього годин	90	28	12	-	-	50	90	4	2	-	-	84
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1	Страхування у ринковій економіці	2	1
2	Система страхової відповідальності	2	-
3	Страхова франшиза	2	1
4	Перестрахування	2	-
5	Організація та управління страховою діяльністю в Україні	2	-
6	Страхування відповідальності	2	-
	Разом	12	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Страхова послуга й особливості її реалізації	3	6
2	Порядок укладання та ведення страхової угоди	3	6
3	Страховання життя та пенсій	3	6
4	Страховання від нещасних випадків	3	6
5	Медичне страхування	3	6
6	Страховання підприємницьких ризиків	3	6
7	Сільськогосподарське страхування	3	6
8	Страховання технічних ризиків	3	6
9	Страховання кредитних і фінансових ризиків	3	6
10	Автотранспортне страхування	3	6
11	Морське страхування	5	6
12	Авіаційне страхування	5	6
13	Страховання майна і відповідальності громадян	5	6
14	Фінансова стратегія і планування у страхуванні	5	6
	Разом	50	84

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – виконання індивідуального завдання згідно МР до виконання самостійної роботи з дисципліни «Страхові послуги».

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота згідно МР щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Страхові послуги» заочної форми навчання.

10. Методи навчання

Навчальний процес у національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);

- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Страхові послуги» деталізують такі очікувані результати навчання:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. **ПР01**

Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. **ПР 4**

Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). **ПР05.**

Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. **ПР06.**

Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. **ПР07**

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. **ПР11.**

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. **ПР16.**

Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. **ПР 9**

12.Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Страхові послуги» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Страхові послуги» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом тощо. Проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі іспиту: тести, розв'язання задачі.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Страхування, страхова діяльність, страхові послуги: сутність та визначення.
2. Що вивчає дисципліна „Страхові послуги”.
3. Види страхування та його класифікації.
4. Принципи страхування і страхова термінологія.
5. Особливості методології дослідження страхових послуг.
6. Роль та значення дисципліни „Страхові послуги” для підготовки нового покоління фахівців з фінансово-банківського бізнесу.
7. Сутність та характерні ознаки ринку страхових послуг.
8. Страхові посередники на ринку страхових послуг.
9. Нетрадиційні канали реалізації страхових послуг та їх характеристика.
10. Роль та значення реклами на ринку страхових послуг.
11. Сутність та порядок укладання договору страхування.
12. Права та обов'язки суб'єктів страхових відносин.
13. Відмова у страхових виплатах.
14. Припинення дії договору страхування.
15. Дія договору страхування у країнах Європейського співробітництва.
16. Особливості розвитку страхових послуг щодо захисту життя в Україні.
17. Умови договору страхування життя.
18. Види страхових послуг щодо захисту життя.
19. Страхові послуги щодо довічної пенсії.
20. Нещасні випадки та їх класифікація.
21. Сутність та особливості страхових послуг громадянам у разі нещасних випадків.
22. Добровільні страхові послуги громадянам у разі нещасних випадків.
23. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті.
24. Стан і тенденції розвитку обов'язкових страхових медичних послуг в Україні.
25. Добровільні страхові медичні послуги.
26. Особливості страхових медичних послуг для туристів.
27. Форми страхових медичних послуг для туристів.
28. Страхові послуги щодо захисту майна.
29. Страхові послуги щодо захисту майна громадян і його ознаки.

30. Страхові послуги щодо захисту будівель фізичних осіб.
31. Страхові послуги щодо захисту домашнього майна громадян.
32. Суть і види страхових послуг у автотранспорті.
33. Основні умови укладання договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
34. Порядок здійснення страхового відшкодування за договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
35. Міжнародна система страхових автомобільних послуг «Зелена картка».
36. Страхові послуги у майновому секторі підприємства.
37. Страхування фінансових ризиків: законні механізми та тіньові схеми.
38. Основні засади договору страхування фінансових ризиків підприємства.
39. Умови страхування відповідальності роботодавця та виробника.
40. Сутність та форми страхових послуг на кредитному ринку.
41. Механізми надання страхових послуг у разі неповернення кредиту.
42. Страхові послуги на ринку іпотечного страхування.
43. Страхові комплексні послуги у банківництві: стан та проблеми.
44. Страхові послуги в аграрному секторі.
45. Страхові послуги в авіації: суть та умови.
46. Страхові морські послуги: об'єкти та види.
47. Страхові послуги при проведенні будівельно-монтажних та експлуатаційних робіт.
48. Організаційні основи надання страхових послуг.
49. Особливості та механізми оподаткування страхової діяльності (із досвіду розвинених країн світу).
50. Страхові накопичувальні послуги: різноманіття видів та процедур.
51. Вектори і перспективи розвитку страхових послуг в умовах глобалізації.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Проведення змістовного модульного контролю з дисципліни «Страхові послуги»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування на рубіжному контролі	5	50
задача рубіжного контролю	15	15
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових

контролів за перший та другий змістовні модулі.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90-100	A	Зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни “Страхові послуги” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” Ч.1. / Укл. В.Г. Бабенко-Левада – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
5. Конспект лекцій з дисципліни “Страхові послуги” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” Ч.2. / Укл. В.Г. Бабенко-Левада – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
6. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни “Страхові послуги” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”/ Укл. В.Г. Бабенко-Левада Запоріжжя: - НУ «ЗП», 2019.
7. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни “Страхові послуги” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”/ Укл. В.Г. Бабенко-Левада – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
8. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Страхові послуги» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”/ Укл. В.Г. Бабенко-Левада – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.

14. Рекомендована література

14.1. Нормативно-законодавчі акти

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. No 436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. No 2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. No 1576-XII(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.

4.Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Постанова КМУ від 14.08.1996 р. No 959 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-96-п>.

5.Про затвердження Положення про порядок провадження діяльності страховими посередниками: Постанова КМУ від 18.12.1996 р.No 1523 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1523-96-п>.

6.Про затвердження Порядку складання звітних даних страховиків :Розпорядження Держфінпослуг України від 03.02.2004 р. No 39 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/217.html>.

7.Про затвердження Рекомендацій щодо аналізу діяльності страховиків :Розпорядження Держфінпослуг від 17.03.2005 р. No 3755 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/files/RK-3775.pdf>.

8.Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України Закон від 01.07.2004р.No 1961-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1961-15/>.

9.Про страхування: Закон України від 07.03.96 No 86/96-ВР(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр/>.

10.Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. No 2664-III (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2664-14/>.

11.Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. No 436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua>.

14.2. Основна

12. Говорушко Т.А. Страхові послуги / Т.А. Говорушко/підручник - К.:Центручбової літератури, 2011. –376 с.
13. Дема Д.І. Страхові послуги. Навчальний посібник / Д.І. Дема - К.: Алерта, 2017. – 526 с.
14. Жиякова О.В., Шевчук І.Л. Страхові послуги. Навчальний посібник / О.В. Жиякова, І.Л. Шевчук - Харків : Видавець Іванченко І.С., 2013. –184 с.
15. Базилевич В. Д. Страхування: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Р. В. Пікус та ін.; за заг. ред. В.Д. Базилевича. –К.: Знання, 2008. – 1019 с.
- 16.Внукова Н. М. Страхування: теорія та практика: навч.-метод. посібн./ Н. М. Внукова, В. І. Успенко, Л. В. Временко та ін.; за заг. ред. Н.М. Внукової. –Х.: Бурун Книга, 2009. –656 с.
- 17.Осадець С. С. Страхування: підручник / С. С. Осадець, Т. М. Артюх, В. Л. Бабко та ін.; за заг. ред. С. С. Осадця. –К.: КНЕУ, 2002. –599 с.
- 18.Ротова Т. А. Страхування: навч. посібн./ Т. А. Ротова. –К.: КНТЕУ, 2006. –400 с.
- 19.Смоляк В. А. Страхування: навч. посібн./ В. А. Смоляк, Є. Ю. Кузькін. –Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. –272 с.

14.3. Додаткова

- 20.Александров В.Т. Страхова справа. Інтегрований навчальний комплекс: підручник. Автоматизована система навчання на CD та Інтернет-портал: У 2 кн. / В.Т. Александров, О.М. Бандурка, О.І. Ворона та ін. –Кн. 1: Страхування. Страхові послуги. –К.: НВП "АВТ", 2003. –640 с.
- 21.Базельський Комітет. Кредитні рейтинги та додаткові джерела інформації про кредитоспроможність // Фінансовий ринок України. –2006. –No 5. –С. 34–37.
- 22.Баклаженко С. Страхова система України / С. Баклаженко // Страхова справа. –2006. –No 3. –С. 54–58.
- 23.Белянкін Г.А. Платежеспособность страховой компании / Г.А. Белянкін // Фінанси. –2006. –No5. –С. 45–49.
- 24.Внукова Н.М. Управління розвитком ринків фінансових послуг: монографія / Н.М. Внукова, В.А. Смоляк, Ж.О. Андрійченко [та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова ;Харківський національний економічний ун-т. –Х.: АДВА, 2009. –195 с.
- 25.Внукова Н.Н. Кредитно-рейтинговая оценка страховщиков[Электронный ресурс]/ Н.Н. Внукова, Н.И. Пригула. –Режим доступа : www.belbroker.com.45
- 26.Вовчак О.Д. Страхування: навч. посібн. /О.Д. Вовчак. – Львів:Новийсвіт-2000, 2006. –480 с.
- 27.Временко Л.В. Регулирование страховой деятельности –взгляд страховщиков/ Л.В. Временко,Д. Кондратенко // Insurance TOP. –2005. –No 4(12). –С. 8–10.

28.Орланюк-Малицкая Л.А. Платежеспособность страховой организации / Л. А. Орланюк-Малицкая. –М.: АНКІЛ, 2007. –280 с.

29.Основи фінансового моніторингу фінансових послуг: навч. посібн./ Н. М. Внукова, Н. В. Кузьминчук, В. А. Смоляк та ін.; за заг. ред. Н. М. Внукової. –К.: КНТ, 2008. –136 с.

30.Ткаченко Н.В. Досвід оцінювання міжнародними рейтинговими агентствами фінансової стійкості страховиків / Н.В. Ткаченко // Вісник КНТЕУ. –2010. –№1. –С. 69–83.

31.Ткаченко Н.В. Новітні підходи до оцінки платоспроможності страхових компаній в рамках Solvency II / Н.В. Ткаченко // Банківська справа. – 2010. –№4. –С. 62–71.

32.Ткаченко Н.В. Рейтинг фінансової стійкості страхових компаній та основні підходи до його класифікації / Н.В. Ткаченко // Світ фінансів. –2009. – №4(21) –С. 182–190.

33.Фурман В.М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: монографія / В.М. Фурман. –К.: Наукова думка, 2006. –334 с.

34.Шумелда Я. Страхування: навч. посібн. / Я. Шумелда.–2-ге вид., перероб. і доп. –Тернопіль : Джура, 2006. –497с.

35. Бабенко В.Г. Механізм страхування фінансових ризиків. Монографія - Мелітополь: ТДАТУ, 2009. – 286 с.

36. Катан Л.І., Демчук Н.І., Бабенко-Левада В.Г., Журавльова Т.О. Банківська система. Навчальний посібник. - Дніпро: Пороги, 2017.- 444 с.

14.4. Ресурси мережі Інтернет

37.Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг України): офіційний сайт. –Режим доступу :// www.dfp.gov.ua.

38.История и аналитика страхового рынка Украины[Электронный ресурс]. –Режим доступа :// www.forINSURER.com.

39.Ліга страхових організацій України: офіційний сайт. –Режим доступу: <http://www.uainsur.com>.